

Avfallsnytt

ESSUNGA • FALKÖPING • GULLSPÅNG • GRÄSTORP • GÖTENE • HJO
KARLSBORG • MARIESTAD • SKARA • SKÖVDE • TIBRO • TÖREBODA • VARA
KOMMUNER I SAMVERKAN

Informationsbrev till alla hushåll om vår gemensamma avfallshantering.

Rätt sorterat – en vinst för både ekonomin och miljön

Avfall & Återvinning Skaraborg arbetar ständigt med att öka återvinningen och minska mängden restavfall.

– Det finns vinster både för ekonomin och miljön om endast restavfall hamnar i sopkärlet, säger Ewa Dydiszko som är insamlingschef inom A&ÅS.

Matavfall, förpackningar och tidningar ska sorteras ut och lämnas för återvinning - du ska alltså inte lägga det i din vanliga soppåse. Farligt avfall som till exempel läkemedel, elavfall, batterier, färger, olja och diverse kemikalier får inte heller hamna i soppåsen. Läkemedel lämnar du till apoteket. Resterande fraktioner av farligt avfall lämnar du på återvinningscentralen. Har du sorterat bort allt farligt avfall, förpackningar och matavfall blir det inte mycket kvar som ska läggas i soppåsen – och det är precis så det ska vara

Skyldiga att sortera ut förpackningar

Redan idag är var och en av oss skyldiga att sortera ut förpackningar och lämna in för återvinning. Trots det hamnar en hel del förpackningar i sopkärlet. För att förbättra sorteringen

har regeringen beslutat att insamling av förpackningar ska ske fastighetsnära senast år 2027.

– Gullspångs kommun är ett testområde för oss när det gäller en utökad hushållsnära sortering. De har tre kärl för sortering med två fack vardera. Ett kärl för förpackningar av kartong och plast, ett för färgat och ofärgat glas och ett som man lägger matavfall i ena facket och restavfall i det andra facket. Innan vi startade projektet i Gullspång gjorde vi en plockanalys av restavfallet i sopkärlen hos hushållen. Det visade sig att 30 procent bestod av förpackningar som egentligen skulle återvinnas – det vill säga felsorterat, berättar Ewa Dydiszko.

Inte miljömässigt rätt

Att 30 procent av innehållet i sopkärlet är felsorterat innebär att det inte är miljömässigt rätt och det har också ekonomisk påverkan.

– I våra 13 medlemskommuner samlar vi in närmare 32 000 ton restavfall från sopkärlen varje år. Om de 30 procenten som är felsorterat sorteras rätt är den ekonomiska vinningen cirka 18 miljoner kronor per år. Alla vinner på att sortera rätt, säger Ewa Dydiszko.

Start för ny insamling av matolja

Från och med mars är behållare för insamling av matolja på plats på alla återvinningscentraler inom A&ÅS. Här kan du lämna använd matolja som sedan renas, återvinns och används till biobränsle.

Insamlingen av använd matolja blir ett led i matavfallsinsamlingen och det är ett lagkrav från den 1 januari. Matoljan omvandlas till väsentliga råvaror för biobränslen och bidrar aktivt till ansvarsfull resurshantering.

Används för att tillverka biobränslen

Företaget som tar hand om och renar oljan heter Quatra och de har upplevt en exponentiell tillväxt internationellt, vilket befäster deras position som Europas ledande insamlare av använd matolja. De renade matoljorna används för att tillverka biobränslen som HVO (B100) och SAF (Sustainable Aviation Fuel). Alla steg i bearbetningen av frituretter och oljor utförs så effektivt och klimatneutralt som möjligt.

Oljan ska vara väl emballerat innan du stoppar ned den i behållaren.

Frituretter som till exempel använts för att göra strips går utmärkt att återvinna.

Sprayburkar ska alltid sorteras i farligt avfall

Tidigare har aerosoler, det vill säga sprayburkar i metall, fått slängas i metallåtervinning om de är helt tömda. Detta gäller inte längre utan alla sprayburkar ska sorteras som farligt avfall oavsett innehåll.

– Alla sprayburkar räknas numera som farligt avfall. Förpackningsinsamlingen, FTI, har tidigare rekommenderat att sortera dem som metall men det gäller inte längre, säger Jessica Rytter som är biträdande förbundsdirektör på Avfall & Återvinning Skaraborg. Sprayburkar innehåller ofta en brandfarlig gas. Vid insamlingen från metallcontainrar där burkarna trycks ihop kan det bli en gnista och brand kan uppstå.

– Vi har erfarenhet av det. Vid två tillfällen redan i år har det börjat brinna i våra bilar vid insamlingen och det är något vi vill undvika, förklarar Jessica.

Producenterna betalar förpackningsinsamling

När det gäller insamling av förpackningar är det som tidigare producenterna som ansvarar för återvinning och bekostar insamlingen.

Insamlingsansvaret för förpackningar har flyttats från producenten till kommunerna och det innebär att Avfall & Återvinning Skaraborg sköter om insamlingen.

– Vi kan dock inte ta ut någon avgift för detta av kunderna. Producenterna av förpackningarna betalar istället en schablonavgift till Naturvårdsverket som vi sedan debiterar i vår tur. Vi bevakar också det hela så att vi får rätt ersättning, förklarar Jessica Rytter på A&ÅS.

Ett undantag kan vara fastighetsägare till flerbostadshus, med insamling flera gånger i veckan. Det kan också vara undantag om det är lång gångväg till insamlingsplatsen.

– I vissa fall kanske inte schablonersättningen räcker och då tvingas vi ta ut en extra avgift direkt av kunden, påpekar Jessica.

Grönt kort införs på Heljeveds ÅVC

Invånarna i Vara kommun kan nu ansöka om Grönt kort för att få tillgång till anläggningen utanför bemannade öppettider.

Grönt kort innebär att du som privatkund kan besöka återvinningscentralen utanför bemannade öppettider. Det krävs att du går en kort utbildning på plats. Du kan efter att ha registrerat dig som användare och gått utbildningen ladda ner en app som öppnar grindarna för dig. Har du den gamla appen installerad, se till att ta bort den först. Den kommer att fasa ut allteftersom framöver.

Anmälan till utbildning: aos.gkey.se

App för grindöppning: gkey.app

Det är alltid mysigt med en brasa men undvik att elda förpackningar. De ska gå till återvinning.

Elda INTE upp dina förpackningar

Många känner inte till att det inte är tillåtet att elda pappersförpackningar i vedpannor och kaminer.

– Förpackningarna räknas som avfall och ska i första hand återvinnas, säger Anna Toftedahl, avdelningschef på Miljösamverkan östra Skaraborg.

Pappersförpackningar ska alltså återvinnas men mycket av dem går till förbränning i ett värmeverk. Hur hänger det ihop?

– Vedpannor och kaminer har inte den förbränningstemperaturen som är optimal vilket innebär att det blir utsläpp när du eldar förpackningar. Pannorna i värmeverk har en väsentligt bättre förbränning och en annan rening, påpekar Anna som även har ett tips som är bra för miljön.

– Tänd i toppen när du ska elda. Lägg större vedträn i botten och några mindre ovanpå som i en fyrkant. Placera tändmedlet, till exempel en tändkub, i toppen av brasan, under de översta vedträna. Rätt eldat brinner det med en klargul låga utan att sota och du undviker att släppa ut hälsofarliga luftföroreningar. Detta gäller både gamla och nya eldstäder, förklarar Anna.

Mycket aska och flagor från förpackningar

Vad säger då sotaren om att elda förpackningar i vedpannor och kaminer?

– I och för sig har eldningen för uppvärmning hos hushållen minskat över tid. Idag har många till exempel fjärrvärme, jordvärme eller bergvärme installerat. Det har dock blivit inne med kaminer för ”myseldning” och visst händer det när vi är ute och kikar på en vedpanna eller kamin att det ligger pappersförpackningar bredvid. Vi försöker upplysa kunden om att det inte är bra att elda dessa. Det blir mycket aska och flagor och de har ett tämligen dåligt brännvärde. Vi rekommenderar alltid återvinning istället, säger Morgan Granath som är skorstensfejaringenjör på Sotargruppen.

Läs mer om Annas tips på:

www.naturvardsverket.se. Sök på ”Elda från toppen”.

Återvinning av hårdplast – blir till ny råvara

Hårdplast har hittills sorterats som restavfall och har gått till förbränning. Nu ska mängden plast som går till värmeverken minskas. En del i detta är att hårdplast ska återvinnas och detta sker på Stena Recyclings anläggning i småländska Lanna.

Utbyggnaden av mottagandet av hårdplast på återvinningscentralerna går successivt och idag finns det på sex platser; Bångahagen, Falevi, Götene, Heljeved, Krusegården och Risängen.

– Det är ett nytt materialslag som ska återvinnas och vi jobbar vidare med att bygga ut möjligheterna till mottaganden på flera ÅVC:er i vårt område. Det är absolut en prioriterad fråga hos oss, säger Christina Storm, chef för återvinningscentralerna.

Återförs in i det cirkulära systemet

Den insamlade hårdplasten går alltså till Stenas återvinningsanläggning. Här finns kapacitet att bearbeta 15 000 ton hårdplast årligen och återföra det in i det cirkulära systemet för användning i nya produkter. Via en unik, mekanisk process sorteras och bearbetas materialet till ny råvara.

– Det blir bland annat till inredningsdetaljer i bilar, förklarar Christina.

Bara tio procent till återvinning

Varje år slängs 500 000 ton plast i Sverige, men bara tio procent går till återvinning. I många fall blir hårdplast till högar som förbränns – något som är lika skadligt för miljön som att elda upp ren olja. Även om energin från förbränningen används genom fjärrvärme, är det inte en hållbar lösning. Att återvinna hårdplast blir allt viktigare i takt med striktare miljölagstiftning och ökande hållbarhetskrav från konsumenterna.

– Vi måste jobba så här med möjligheter till återvinning och även återbruk. Vi kommer inte att kunna lösa allt på en gång, men vi jobbar på olika lösningar hela tiden, säger Christina.

Trädgårdsmöbler i plast går utmärkt att återvinna.

Exempel på hårdplast som kan gå till återvinning:

- Plastbackar
- Plastlådor
- Plastkorgar
- Plastleksaker (ej elektriska)
- Trädgårdsmöbler (utan ingjuten metall)
- Plasthinkar
- Plastpallar
- Blomkrukor (utan jord)
- Blomsterbrätten (utan jord)
- Plastdunkar (droppfria och ej farligt avfall)
- Plastfat (droppfria och ej farligt avfall)
- Plastbaljor
- Plastkannor
- Plaströr (ej golvvärmerör)
- Soptunnor (utan hjul och hjulaxlar)

Öppettider på återvinningscentraler: www.avfallskaraborg.se

Dessa helgdagar och röda dagar är det **STÄNGT** på återvinningscentralerna:

Kristi himmelfärdsdag, pingstafton, pingstdagen, nationaldagen, midsommarafton, midsommardagen samt alla helgons dag, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton, nyårsdagen, trettondedag jul, långfredagen, påskafton, påskdagen, annandag påsk, första maj.

Dags för insamling av lantbruksplast

Svenska lantbrukare hanterar årligen stora mängder plast från ensilering. Använd plast samlas in och återvinns genom SvegRetur.

Insamlingen sker två gånger per år – vår och höst – och nu nalkas vårinsamlingen. Svensk Ensilageplast Retur AB (SvegRetur) är ett branschägt materialbolag som utan vinstintresse ansvarar för insamling av denna plast och ser till att den går till miljöanpassad återvinning.

Vid insamlingsplatserna kan man även lämna säckar och odlingsfolie med mera, samt dunkar för växtskydds- och ensileringsmedel. Insamlingen genomförs under två dagar, en av dagarna skall det vara kvälls- eller lördagsöppet.

Det är gratis och gäller även för hästägare.

Mer info på: www.svepretur.se

